

Program
wychowawczo- profilaktyczny

Spółecznego Liceum Ogólnokształcącego nr 3 STO
w Warszawie

2025r.

Podstawy prawne

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
6. Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
7. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
9. Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 987).
10. Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (test jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1166, Dz. U. z 2020r. poz. 1386);
15. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa określone przez Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2025/2026.
16. Statut Społecznego Liceum Ogólnokształcącego nr 3 STO.
17. Standardy Ochrony Małoletnich Społecznego Liceum Ogólnokształcącego nr 3 STO.

ROZDZIAŁ I

Zadania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego

1. Założenia ogólne

Społeczne Liceum Ogólnokształcące nr 3 STO funkcjonuje w środowisku miejskim. Obejmuje swoim oddziaływaniem uczniów przybyłych z różnych placówek. Wielu z uczniów posiada opinię Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, część orzeczenie do kształcenia specjalnego.

- Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem, który wspomaga ucznia w jego wszechstronnym rozwoju.
- Formułując zadania i kierunek oddziaływań zapobiegawczych, postawiliśmy sobie za cel kształtowanie konkretnych umiejętności niezbędnych do pełnego rozwoju osobowego naszych uczniów:
 - *umiejętności interpersonalnych* - określających zdolność i jakość kontaktu z otoczeniem, obejmujących poznanie i wykorzystanie własnych emocji, potrzeb, zdolności i umiejętności do samokontroli;
 - *umiejętności uczenia się* - przyswajania, zapamiętywania, analizowania i odtwarzania treści edukacyjnych zgodnie z naturalnymi predyspozycjami i dominującym typem inteligencji.
- W planowaniu i doborze oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych uwzględniliśmy prawidłowości okresu rozwoju człowieka. Chcemy pomóc młodzieży w spokojnym budowaniu przyszłości tak, aby społecznie akceptowane wzorce były dla nich atrakcyjniejsze od tych patologicznych, destruktywnych, wyzwalających zachowania ryzykowne.
- Nasze oddziaływania będą dotyczyły:
 - *zagrożeń wewnętrznych* (deficyty intelektualne, emocjonalne, duchowe i społeczne);
 - *zagrożeń zewnętrznych* (choroby zakaźne, palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, zażywanie narkotyków i dopalaczy, zachowania agresywne, wagarowanie, grupy dysfunkcyjne), którym uczeń niejednokrotnie ulega, aby poradzić sobie z deficytami wewnętrznymi.
- W programie przewidziano zastosowanie czterech strategii:
 - *informacyjnej* - dostarczanie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych;
 - *edukacyjnej* - rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych;
 - *działań alternatywnych* - stworzenie możliwości angażowania się w działalność pozytywną (np. zajęcia pozalekcyjne, rozwijanie zainteresowań);
 - *wczesnej interwencji* - pomoc osobom mającym trudności w rozwiązywaniu problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych.

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY w Społecznym Liceum Ogólnokształcącym nr 3 STO opiera się na hierarchii wartości przyjętych przez Radę Pedagogiczną, Samodzielne Koło Terenowe nr 140 STO – organ prowadzący i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie, i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę Rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest, jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do Uczniów, Rodziców i Nauczycieli.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo – profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025,
- wniosków i analiz z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych,
- uwag, obserwacji, ankiet, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców.

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2025/2026 jest przypominanie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Model Absolwenta

Podmiotem wszystkiego co dzieje się w szkole, jest uczeń. Planowanie, doskonalenie nauczycieli, współpraca, nadzór, każda aktywność prowadzone są po to, by uczeń mógł się uczyć i rozwijać, podejmować ważne dla siebie decyzje edukacyjne, odnosić sukcesy na miarę swoich możliwości.

Wizerunek absolwenta Społecznego Liceum Ogólnokształcącego nr 3 STO:

- Jest świadomy życiowej użyteczności zdobytej wiedzy i umiejętności przedmiotowych.
- W swoim postępowaniu dąży do prawd.
- Jest komunikatywny, życzliwy, otwarty na potrzeby innych.
- Godnie reprezentuje rodzinę, szkołę, ojczyznę.
- To młody obywatel, który zna historię, kulturę oraz tradycje swojego regionu i narodu.
- Ma poczucie przynależności grupowej, regionalnej, narodowej, europejskiej.
- Jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury.
- To człowiek wolny, zdolny do dokonywania właściwych wyborów, jest życzliwie nastawiony do świata i ludzi.
- Wie, gdzie szukać pomocy w rozwiązywaniu złożonych problemów.
- To człowiek tolerancyjny, dbający o bezpieczeństwo własne i innych; aktywny, ciekawy świata, uczciwy i prawy, przestrzegający prawa, obowiązkowy, samodzielny, promujący zdrowy styl życia.
- To człowiek: umiejący rzetelnie pracować indywidualnie i w zespole, twórczo myślący, potrafiący skutecznie się porozumiewać, umiejący stale się uczyć i doskonalić, potrafiący planować swoją pracę i ją organizować.

Nasz Absolwent jest:

- **aktywny** - posiada zainteresowania, pasje, jest twórczy, wykazuje się samodzielnością;
- **ciekawy świata** - korzysta z różnych źródeł informacji, wykorzystuje zdobytą wiedzę;
- **odpowiedzialny** - umie samodzielnie rozwiązywać problemy, podejmuje działania i przewiduje ich konsekwencje;
- **otwarty**- potrafi uważnie słuchać, rozmawiać, umie współpracować w grupie, prezentuje swój punkt widzenia i szanuje poglądy innych;
- **optymistą**- pozytywnie patrzy na świat, lubi siebie i innych;
- **tolerancyjny**- szanuje inne rasy i nacje oraz ich poglądy, jest wrażliwy na potrzeby drugiego człowieka;

- *świadomy swoich praw i praw innych ludzi* - zna swoją wartość, swoje prawa, zna i respektuje prawa innych;
- *proekologiczny i wrażliwy na problemy zagrażające środowisku;*
- *świadomy zasad zdrowego stylu życia;*
- *świadomy niebezpieczeństw jakie niosą za sobą choroby zakaźne,*
- *świadomy roli szczepień w walce z chorobami zakaźnymi.*

Absolwent naszej szkoły powinien umieć:

- znaleźć się w rzeczywistości XXI w;
- adaptować się do wymagań wybranej uczelni, stanowiska pracy;
- wykorzystywać zdobytą wiedzę w praktyce;
- korzystać z nowoczesnych źródeł informacji, technologii ICT;
- jasno i precyzyjnie wyrażać swoje opinie;
- bronić swoich racji;
- reagować na krytykę i krzywdę innych ludzi;
- przestrzegać zasad tolerancji;
- przestrzegać zasad dobrych obyczajów i kultury;
- budować relacje interpersonalne;
- korzystać z dóbr tradycji i kultury, a także uczestniczyć w ich tworzeniu;
- spełniać obowiązki rodzinne i obywatelskie;
- aktywnie uczestniczyć w życiu swojego kraju;
- znać obce języki i być obywatelem Europy.

Staramy się poprzez różnorodne metody oraz formy tak ukształtować osobowość młodych ludzi, aby ich postawa świadczyła o rozumieniu zadań i obowiązków stawianych przed nimi, aby odpowiadali w największym zakresie naszemu modelowi absolwenta.

Kluczowymi, w osiągnięciu części założonych celów, będą dwa nowe przedmioty tj. edukacja obywatelska i edukacja zdrowotna.

Edukacja obywatelska pomoże w:

- przygotowaniu do świadomego i odpowiedzialnego uczestnictwa obywatelskiego w społeczeństwie demokratycznym,
- budowaniu sprawczości uczniów będących częścią obywatelskiej wspólnoty,
- wzmacnianiu postaw patriotycznych opartych na poczuciu tożsamości i dumie z przynależności do wspólnoty, trosce i odpowiedzialności za małą i dużą ojczyznę,
- kształtowaniu otwartości i szacunku względem innych, empatii i solidarności z innymi oraz zaangażowania na rzecz dobra wspólnego,

Edukacja zdrowotna przyczyni się natomiast do kształtowania kompetencji uczniów w zakresie całonocnej dbałości o zdrowie oraz budowanie potencjału zdrowotnego własnego i otoczenia w zgodzie z aktualnymi wyzwaniami epidemicznymi oraz sytuacją geopolityczną. Pomoże w zrozumieniu, że zdrowie jest wartością, o którą należy dbać w wymiarze fizycznym, psychicznym, seksualnym, społecznym i środowiskowym na wszystkich etapach życia.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkoły.

Program opisuje treści i działania skierowane do Uczniów, Nauczycieli i Rodziców związane z realizacją misji wychowawczej i profilaktycznej szkoły oraz zadań w zakresie wychowania i opieki. Szkoła oraz nauczyciele są zobowiązani do podejmowania działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, dostosowane do jego potrzeb i możliwości.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu - przez Uczniów, Rodziców, Nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły,
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły (instytucje, urzędy, poradnie PPP, wolontariat, organizacje i stowarzyszenia wspierające działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Misja szkoły

„Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali.
Wbrew wszystkim mirażom ułatwionego życia musicie od siebie wymagać.
To znaczy właśnie więcej "być".
Szkoła to poszerzony dom rodzinny.”

/ Jan Paweł II /

Misją szkoły jest nauczać, jak patrzeć z miłością i szacunkiem na drugiego człowieka, cenić dorobek przodków, odpowiadać za swoje czyny.

Spółeczne Liceum Ogólnokształcące nr 3 STO w Warszawie jest szkołą niepubliczną, funkcjonującą w trybie stacjonarnym.

Celem naszej szkoły jest dobre przygotowanie uczniów do podjęcia nauki na wyższym etapie kształcenia, do samodzielnego życia w rodzinie i społeczeństwie. Będziemy nieustannie wspierać każdego ucznia, by mógł się harmonijnie rozwijać w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, moralnym i duchowym, zgodnie z jego osobistymi potrzebami i możliwościami. Każdy uczeń jest dla nas ważny i każdemu będziemy pomagać, by osiągnął sukces. Realizację naszej misji wspierać będzie humanistyczny system wartości, oparty na chrześcijańskich podstawach, tradycje i dorobek poprzednich pokoleń, partnerskie relacje międzyosobowe oraz demokratyczny model funkcjonowania społeczności szkolnej. Wspólną pracą zadbamy o to, aby uczniowie rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie, godząc umiejętnie dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych.

Najważniejszym dobrem dla naszej szkoły jest UCZEŃ, który w atmosferze i przy wzajemnej akceptacji zwiększa swoje szanse na osiągnięcie sukcesów w przebiegu kariery szkolnej. Przygotowujemy do aktywnego i świadomego funkcjonowania we współczesnym świecie, kierując się uniwersalnymi wartościami, takimi jak: dobro, miłość, uczciwość, odpowiedzialność. Spełniając oczekiwane społeczne, kształcimy w duchu uniwersalnych wartości absolwenta kreatywnego i przedsiębiorczego, aby mógł aktywnie, świadomie i pięknie żyć we współczesnym świecie. Organizujemy nauczanie i wychowanie zgodnie z duchem czasu w celu dobrego przygotowania młodego człowieka do samodzielnego funkcjonowania we współczesnej rzeczywistości. Naszym przesłaniem jest wykreowanie absolwenta o wszechstronnie wykształconej osobowości i umiejętnościach takich, które zapewniają mu odpowiednie miejsce w otaczającej rzeczywistości. Kierujemy się wiedzą, doświadczeniem i intuicją w dążeniu do osiągnięcia celu, którym jest człowiek aktywny, otwarty, samodzielny, potrafiący odnaleźć się w otaczającym świecie.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2025/2026 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

Zadania wychowawcze szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Szkoła jako środowisko wychowawcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę, przeciwdziałanie istniejącym zagrożeniom i wsparcie uczniów w trudnych sytuacjach.

Podstawą do opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego są WNIOSKI PŁYNĄCE Z DIAGNOZY analizy sytuacji wychowawczej w szkole dokonanej w oparciu o:

- 1) bieżącą analizę dokumentacji szkolnej;
- 2) obserwację zachowań uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozaszkolnych;
- 3) badania ankietowe prowadzone w ramach ewaluacji wewnętrznej programu wychowawczo-profilaktycznego.

Wnioski wypływające z diagnozy:

- przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej;
- postępowanie w konkretnych przypadkach i stosowanie form pomocy uczniom, konsekwentne reagowanie na przejawy agresji, przestrzeganie obowiązujących w szkole zasad przeciwdziałania przemocy, procedury działania oraz sposoby reagowania w przypadku agresji, zajęcia na temat pokojowego rozwiązywania konfliktów i radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- podejmowanie działań związanych z cyberprzemocą i przeciwdziałaniem agresji o minimalizowanie negatywnych zjawisk i postaw grupy uczniów względem rówieśników m.in. wyśmiewanie, przezywanie, prowokowanie, przeklinanie, wulgarne wpisy w Internecie;
- organizowanie zajęć i warsztatów integrujących zespoły klasowe o zajęcia warsztatowe, lekcje wychowawcze poświęcone sposobom porozumiewania się i zachowania w różnych sytuacjach;

- reagowanie na przejawy złego zachowania, uświadamianie uczniom potrzeby tolerancji i opieki w stosunku do uczniów młodszych i niepełnosprawnych;
- budowanie przyjaznej atmosfery zachęcającej uczniów do wspólnego rozwiązywania ich problemów;
- propagowanie zdrowego stylu życia i przeciwdziałaniu nadwadze i otyłości, prowadzenie zajęć o tematyce zdrowotnej oraz roli sportu: np. zdrowe odżywianie, higiena psychiczna, higiena osobista, kultura organizowania wolnego czasu, zajęcia poświęcone zdrowiu psychicznemu uczniów, zorganizowanie Dnia/Tygodnia Sportu, wycieczki piesze i rowerowe, warsztaty tematyczne, zaproszenie dietetyka do szkoły, znanego lokalnego sportowca itp.

Szkodliwe działania używek:

- zajęcia, warsztaty, programy profilaktyczne, dyskusje na temat szkodliwości używek, dopalaczy organizowanie pogadanek o tematyce profilaktycznej oraz tworzenie gazetek tematycznych, o kontynuowanie działań mających na celu nabycie przez uczniów wiedzy na temat zagrożeń wynikających ze stosowania różnego rodzaju używek m.in. narkotyków, dopalaczy o projekcje filmowe.

Spotkania pedagogizujące rodziców przykładowe tematy:

- Cyberprzemoc;
- Agresja i jej przyczyny;
- Eksperymenty nastolatków (dopalacze, narkotyki, alkohol);
- Problem anoreksji i bulimii;
- Jak motywować dziecko do nauki?

Wnioski z przeprowadzonych ankiet i rozmów z Uczniami na godzinach wychowawczych:

1. W szkole jest grupa uczniów mających niską samoocenę.
2. Uczniowie spędzają małą ilość czasu ze swoimi rodzicami, omawiając wspólnie bieżące sprawy.
3. Duża część uczniów nie korzysta z pozaszkolnych, różnych form aktywności. Wolny czas spędzają najchętniej na korzystaniu z gier, tv i Internetu.
4. Uczniowie niechętnie angażują się w aktywności grupowe.
5. Uczniowie potrzebują wsparcia wśród rówieśników.
6. Uczniowie potrzebują okazywania zainteresowania przez nauczycieli i wychowawcę klasy.
7. Uczniowie nie zawsze radzą sobie z sytuacjami problemowymi, nie zawsze zwracają się o pomoc do specjalistów szkolnych.

8. Uczniowie nie są świadkami przemocy fizycznej, lecz są świadkami używania przez innych uczniów wyzwisk i wulgaryzmów.

Działania :

- wzmacniać samoocenę uczniów poprzez wdrażanie ich w życie szkoły, np. uczestnictwo w konkursach, przydzielanie funkcji;
- pedagogizacja rodziców w zakresie relacji dziecko- rodzic;
- zachęcać uczniów do wchodzenia w grupy społeczne, np. wolontariat;
- zachęcać uczniów do aktywności fizycznej;
- organizować warunki sprzyjające integracji uczniów – wyjścia, wycieczki;
- zwracać uwagę na obniżony nastrój uczniów, np. podczas przerw międzylekcyjnych;
- okazywać zainteresowanie i wsparcie uczniom poprzez prowadzenie rozmów;
- zdecydowanie reagować na przejawy agresji słownej.

Działania Nauczycieli:

Budowanie zaufania, rozmowy o problemach, monitoring na terenie szkoły i jej obrębie oraz poruszanie tematów dot. uzależnień i przemocy oraz agresji na lekcjach wychowawczych to skuteczne metody profilaktyki. Należy prowadzić zajęcia na temat:

- Rozwoju osobistego ucznia (samoocena, wartości, wiedza o sobie);
- Rozwoju kompetencji społecznych ucznia;
- Rozwoju kompetencji zadaniowych ucznia (motywacja do nauki, obowiązkowość);
- Bezpieczeństwa korzystania z Internetu przez uczniów;
- Agresji werbalnej i fizycznej, przemocy rówieśniczej.

Należy zintensyfikować działania promujące kulturalne słownictwo przeciwdziałać wulgaryzmom;

Promować wiedzę wśród rodziców na temat metod, form pomocy uczniom zapobiegania przemocy i postaw agresywnych;

Należy zachęcić rodziców do większego zainteresowania problemami własnych dzieci- pedagogizacja rodziców. Zachęcić do rozmów w domu np. podczas wspólnych posiłków.

Zachowania problemowe:

- używanie wulgarnego słownictwa, wyzwiska (w stosunku do siebie, wypowiadanie się w ten sposób o rodzicach innego ucznia),
- spóźnienia do szkoły i na poszczególne lekcje,
- częste nieobecności poszczególnych uczniów,
- agresja fizyczna (popychanie, lekka prowokacja fizyczna) i słowna,
- izolacja wybranych osób z klasy,
- cyberprzemoc i hejt (portale społecznościowe, itp.),
- uzależnienie od używania telefonów komórkowych (fonoholizm).

Czynniki ryzyka:

- dostępność środków psychoaktywnych,
- moda na spożywanie substancji zabronionych – narkotyki, dopalacze, leki, alkohol, nikotyna, itp.,
- pomimo rozmów na lekcjach wychowawczych, zajęciach z psychologiem szkolnym, mała wiedza na temat szkodliwości zażywania substancji zakazanych oraz skutków ich przyjmowania,
- naciski środowiska rówieśniczego na zachowania społecznie nieakceptowane,
- konflikty rówieśnicze i/lub środowisko, w którym zaburzone jest poczucie bezpieczeństwa,
- brak wsparcia, zainteresowania w rodzinie lub istnienie niewłaściwych wzorców rodzinnych,
- niekontrolowane przyswajanie wzorców czerpanych z mediów tj. telewizja, Internet,
- brak zdolności do kompensowania stresu,
- brak nawyku aktywnego odpoczynku,
- zbyt duże obciążenie obowiązkami edukacyjnymi,
- nieprzestrzeganie norm dotyczących higieny pracy i higieny osobistej, itp.
- spędzanie wolnego czasu w domu głównie przed komputerem lub innymi urządzeniami elektronicznymi,
- brak umiejętności asertywnej komunikacji w relacji z rówieśnikami,
- wysoki poziom stresu związanego z wymaganiami stawianymi przez szkołę, rodziców,
- uleganie wpływom i namowom rówieśników,
- brak odwagi oraz zaufania do rodziców i dorosłych,

- grupa rówieśnicza o negatywnych wzorcach zachowań .

Czynniki chroniące:

- dobra atmosfera w domu, dobre kontakty z rodzicami,
- więzi z kolegami i przyjaciółmi, którzy mogą pomóc – grupa rówieśnicza z dobrymi wzorcami,
- dobra atmosfera w szkole,
- zorganizowany czas wolny (zajęcia pozaszkolne),
- uczenie radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych,
- kształtowanie odpowiedzialności w postępowaniu dziecka,
- uświadamianie zagrożeń,
- liczenie na pomoc osób dorosłych, ich zrozumienie, wysłuchanie,
- umiejętność odmawiania,
- poczucie własnej wartości,
- dyscyplina, świadomość konsekwencji.

Czynniki wspierające:

- Rodzice posiadają pierwotne i największe prawa wychowawcze w stosunku do swoich dzieci,
- Szkoła wspiera rodzinę w dziedzinie wychowania gwarantując prawo do wychowania w duchu pokoju, wolności i równości z poszanowaniem godności człowieka,
- Nauczyciele wspomagają rozwój osobowy ucznia we wszystkich wymiarach:
 - intelektualnym,
 - psychicznym,
 - społecznym,
 - zdrowotnym,
 - moralnym,
 - patriotycznym.

- Szkoła dąży do kształtowania w uczniach szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także do rozwijania patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu,
- Młodzież otrzymuje w szkole pomoc w rozpoznawaniu wartości moralnych, w dokonywaniu wyborów i hierarchizacji tych wartości,
- Szkoła pomaga w odpowiedzi o sens życia, o przyszłość, wskazując na rzetelną pracę i uczciwość jako wartości prowadzące do realizacji przyjętych celów.

Działalność wychowawcza w szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,

- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).
- 13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,

- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,

- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2005 nr 179 poz. 1485 oraz Dz.U.2023.1939),
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,

- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2025/2026 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów;
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości;
- budowanie i promowanie postaw obywatelskich;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, przywiązania do korzeni;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom;

- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych;
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole;
- promowanie zdrowego stylu życia;
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej;
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość;
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem;
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- wspiera finansowo i organizuje działania profilaktyczne w środowisku szkolnym,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym, doradcą zawodowym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku nauki,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły, nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwala go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- promują zasady zdrowego stylu życia,
- promują i wspierają dyrektora i wychowawców klas w akcji szczepień przeciw chorobom zakaźnym,
- wspomagają wychowawców w systematycznych oddziaływaniach wychowawczo-profilaktycznych prowadzonych w ramach zajęć obowiązkowych i dodatkowych,
- wprowadzają do tematyki swoich przedmiotów elementy programu profilaktyki,

- współpracują z wychowawcami i psychologiem pracującymi w szkole w celu wspólnego diagnozowania i naprawiania niepożądanych zachowań uczniów,
- stwarzają uczniom atmosferę i warunki pracy sprzyjające pokonywaniu trudności i niezbędne do prawidłowego rozwoju,
- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia.

Wychowawcy klas:

- promują zasady zdrowego stylu życia,
- promują i wspierają dyrektora w akcji szczepień przeciw chorobom zakaźnym,
- dokonują diagnozy klasy w celu zaplanowania oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych,
- prowadzą lekcje wychowawcze zgodnie z opracowaną na początku roku szkolnego tematyką uwzględniającą zagadnienia zawarte w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym,
- każdorazowo reagują na dostrzeżone pozytywne i negatywne zachowania uczniów diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich oddziałów i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawczego i zespołu profilaktycznego, wykonują zadania zlecone przez przewodniczących zespołów,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,

- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem specjalnym, pedagogiem szkolnym, psychologiem, doradcą zawodowym oraz innymi specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

Wychowawca w celu realizacji zadań wychowawczych powinien:

- utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,
- śledzić postępy w nauce swoich wychowanków,
- współpracować z rodzicami i informować ich na bieżąco o ocenach i zachowaniu,
- współpracować z psychologiem szkolnym, pedagogie, pedagogiem specjalnym, doradcą zawodowym,
- dbać o systematyczne uczęszczanie uczniów na zajęcia,
- kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając się na tolerancji i poszanowaniu godności człowieka,
- powiadamiać rodziców o przewidywanej dla ucznia ocenie niedostatecznej w terminie ustalonym w przepisach prawa oświatowego.

Pedagog szkolny/psycholog:

- promuje zasady zdrowego stylu życia,
- promuje i wspiera dyrektora i wychowawców klas w akcji szczepień przeciw chorobom zakaźnym,
- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,

- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*),
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Pedagog specjalny:

- rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
- udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Wychowawcy/Nauczyciel pełniący rolę doradcy zawodowego:

- wspierają proces przygotowania ucznia do dalszej edukacji,
- udzielają indywidualnych porad dotyczących ścieżki edukacyjno – zawodowej,
- wspierają działania szkoły mające na celu optymalny rozwój edukacyjny i zawodowy ucznia,
- przygotowują rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu przez nie decyzji edukacyjnych i zawodowych,
- gromadzą i udostępniają informacje na temat rynku pracy.

Rodzice:

- współtworzą *Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny*,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- promują zdrowy styl życia,
- Samodzielne Koło Terenowe nr 140 STO (organ prowadzący szkołę) – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną *Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny*.

Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu,
- pomaga w organizowaniu działań profilaktycznych szkoły,
- pomaga w organizowaniu działań proekologicznych w szkole.

Sojusznicy w realizacji programu:

- Rodzice oraz wszyscy pracownicy szkoły;
- Komenda Policji;
- Sąd Rodzinny;
- Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna;
- Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna;
- Straż Miejska.

Odbiorcy programu: Uczniowie, Rodzice/Opiekunowie, Nauczyciele, Dyrekcja

Proponowane formy realizacji zadań:

- lekcje wychowawcze w formie warsztatowej,
- wycieczki edukacyjne,
- lekcje wychowawcze prowadzone we współpracy z pedagogiem szkolnym, psychologiem, pedagogiem specjalnym,
- lekcje wychowawcze prowadzone we współpracy z przedstawicielami instytucji, firm,
- lekcje wychowawcze prowadzone przez uczniów,
- działania w ramach inicjatyw uczniowskich.

Dopełnieniem programu wychowawczo – profilaktycznego jest kalendarz imprez i uroczystości szkolnych na rok szkolny 2025/2026 opracowany przez Samorząd Uczniowski oraz Radę Pedagogiczną na początku roku szkolnego.

ROZDZIAŁ II

Sposób organizowania zajęć wychowawczo – profilaktycznych dla uczniów klas I-IV SLO nr 3 STO

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	wszyscy nauczyciele, wychowawcy	X 2025 r.
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne. Przeprowadzenie przez nauczycieli 1 zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.	wszyscy nauczyciele dyrektor	zgodnie z harmonogramem Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego

	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	Zajęcia z orientacji zawodowej.	wychowawcy pedagog szkolny	Cały rok szkolny zgodny z opracowanym planem wychowawczym we IX
	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	Warsztaty Organizowanie debat	wychowawcy	pierwsze półrocze roku szkolnego 2025/2026
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję.	przewodniczący zespołów wychowawczych	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas I-IV opracowanie regulaminu konkursu Ogłoszenie wyników po każdym konkursie
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego.	pedagog szkolny wychowawcy	cały rok szkolny

	Wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Konsultacje indywidualne z nauczycielami, warsztaty dotyczące metod pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami.	pedagog specjalny	adekwatnie do potrzeb
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	Działalność charytatywna, wolontariat szkolny.	opiekun samorządu szkolnego	cały rok szkolny
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu.	nauczyciele	zgodnie z kalendarzem uroczystości w roku szkolnym 2025/2026
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	Wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze.	wychowawcy nauczyciele	wyjścia i wycieczki planowane przez wychowawców i nauczycieli (np. od X do V 2026 r.)

	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce tolerancji i szacunku dla innych narodów	wychowawcy	rok szkolny 2025/2026
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	Warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	pedagog szkolny wychowawcy	cały rok szkolny
	Kształtowanie empatii i zrozumienia wśród uczniów wobec osób z niepełnosprawnościami	Organizowanie warsztatów, dni empatii, projekcji filmów edukacyjnych, spotkań z osobami z niepełnosprawnościami	pedagog specjalny	rok szkolny 2025/2026
	Promowanie wartości inkluzyjnych w szkole	Prowadzenie kampanii informacyjnych, przygotowanie materiałów edukacyjnych, współpraca z samorządem uczniowskim przy organizacji wydarzeń promujących inkluzję (edukacja włączająca).	pedagog specjalny	I półrocze roku szkolnego 2025/2026

	Wsparcie uczniów w rozwiązywaniu konfliktów i promowanie wartości moralnych	Mediacje rówieśnicze. Zajęcia z zakresu etyki i moralności.	psycholog szkolny	adekwatnie do potrzeb II półrocze roku szkolnego 2025/2026
	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka	nauczyciele biologii i wychowania fizycznego, wychowawcy, nauczyciel edukacji zdrowotnej	IV 2026 r.
SPOLECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych. Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	IX 2025 r.
	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Kurs mediacji dla uczniów chętnych, prowadzony przez psychologa szkolnego. Wybory do samorządu	pedagog szkolny psycholog szkolny opiekun samorządu	XII 2025 r. II 2026 r.

	uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie nauczyciel edukacji obywatelskiej	X 2025 r.
	Szkolna debata na temat praw i wolności w szkole.	samorząd uczniowski	I półrocze
Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	wychowawcy	cały rok szkolny
Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy	Zajęcia dla klas I-IV, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.	wychowawcy nauczyciel przedmiotu biznes i zarządzanie	cały rok szkolny

	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych.	Analiza frekwencji uczniów	dyrektor wychowawcy pedagog szkolny pedagog specjalny	cały rok szkolny Zgodnie z harmonogramem zebrań ustalonych na rok szkolny 2025/2026
	Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego	Systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami.		
	Zapoznanie uczniów ze standardami ochrony małoletnich	Organizacja specjalnych lekcji wychowawczych poświęconych omówieniu standardów ochrony małoletnich, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i materiałów edukacyjnych. Prowadzenie cyklicznych spotkań z uczniami, podczas których będą omawiane sytuacje, w których standardy te mają zastosowanie, oraz sposoby ich przestrzegania.	dyrektor wychowawcy pedagog szkolny pedagog specjalny	cały rok szkolny
	Monitorowanie i egzekwowanie przestrzegania standardów ochrony małoletnich w szkole	Ustanowienie stałego zespołu ds. monitorowania przestrzegania standardów ochrony małoletnich, który będzie regularnie kontrolował przestrzeganie procedur w szkole.	dyrektor wychowawcy pedagog szkolny pedagog specjalny	cały rok szkolny

	Szkolenie nauczycieli z zakresu korzystania i egzekwowania standardów ochrony małoletnich (Akademia Librus)	Organizacja szkoleń i warsztatów dla nauczycieli, prowadzonych przez specjalistów z zakresu prawa i psychologii, dotyczących praktycznego zastosowania standardów ochrony małoletnich. Opracowanie i dystrybucja materiałów szkoleniowych dla nauczycieli, zawierających wytyczne i procedury związane z ochroną małoletnich. Prowadzenie regularnych spotkań zespołów nauczycielskich, podczas których będą omawiane przypadki i wyzwania związane z egzekwowaniem standardów ochrony małoletnich.	dyrektor specjaliści Akademii Librus	cały rok szkolny
	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.	pedagog szkolny	cały rok szkolny

EMOCJONALNA	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji	Lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć.	psycholog szkolny wychowawca	cały rok szkolny
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły	Zajęcia integracyjne w klasach I i II lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmu o agresji i jej unikaniu	psycholog szkolny wychowawcy	cały rok szkolny cały rok szkolny
	Poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą	Lekcje wychowawcze z udziałem psychologa.	wychowawcy	cały rok szkolny
OCHRONA ZDROWIA PSYCHICZNEGO	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań. Dalsze postępowanie wg ustaleń.	wychowawca psycholog szkolny pedagog specjalny	zgodnie z potrzebami przez cały rok szkolny
	Umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej, poczucia wspólnoty	Lekcje wychowawcze – gry i zabawy integracyjne, rozmowy, warsztaty	wychowawca psycholog szkolny pedagog specjalny	cały rok szkolny

	Nauczanie bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	Zajęcia z zakresu bezpiecznego poruszania się w sieci Zajęcia z zakresu krytycznego myślenia	wychowawca psycholog szkolny pedagog specjalny nauczyciel informatyki	cały rok szkolny
RPOZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI CYFROWYCH UCZNIÓW	Krytyczna analiza informacji dostępnych w Internecie	Lekcje poświęcone weryfikacji źródeł informacji, rozpoznawaniu fake newsów i dezinformacji. Projekty edukacyjne, w których uczniowie analizują różne źródła informacji i prezentują wyniki swoich badań.	nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny
	Poprawne metodyczne wykorzystywanie narzędzi i materiałów dostępnych w sieci	Szkolenia dla nauczycieli z zakresu korzystania z narzędzi edukacyjnych online, takich jak platformy e-learningowe, aplikacje edukacyjne, zasoby Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.	nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny

	Wykorzystanie sztucznej inteligencji w edukacji	Organizowanie warsztatów i seminariów na temat zastosowań AI w edukacji. Praktyczne lekcje pokazujące, jak AI może wspierać naukę, np. w analizie danych, personalizowaniu nauczania.	nauczyciel informatyki nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny
--	---	--	--	------------------

Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktyczne

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Samodzielne Koło Terenowe nr 140 STO (organ prowadzący szkołę).

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Samodzielne Koło Terenowe nr 140 STO (organ prowadzący szkołę), w porozumieniu z Radą Pedagogiczną oraz Samorządem Uczniowskim SLO nr 3 STO. Konsultacje trwały od 01 do 10 września 2025 roku.

Prezes SKT nr 140 STO

Przedstawiciel Rady Pedagogicznej

Przewodniczący Samorządu Szkolnego

Opracowała: Dorota Jasik

Warszawa, 15 września 2025 roku